PoliticalMashup en OpenEarth winnaars Nederlandse Dataprijs 2013

Over terechte winnaars en knettergekke Kamerleden

'Prachtige projecten' en 'bijzonder inspirerende inzendingen'. Tijdens de uitreiking van de Nederlandse Dataprijs spraken de juryvoorzitters vol lof over alle ingezonden datasets.

Heidi Berkhout

Vlnr: Maarten Marx, Thijs Damsma, Gerben de Boer en Mark van Koningsveld
foto Bart van Vliet

Maar, er kan er maar één per categorie de winnaar zijn. E-data kijkt terug op de prijsuitreiking met Maarten Marx (PoliticalMashup) en Mark van Koningsveld (OpenEarth), winnaars van respectievelijk de Dataprijs humaniora en sociale wetenschappen en de Dataprijs exacte en technische wetenschappen 2013.
De lovende woorden van juryvoorzitter prof. dr. W.W. Mijnhardt staan in het geheugen gegrift van Maarten Marx. "Hij noemde PoliticalMashup 'omvangrijk, een grote variëteit aan bronnen, publiek toegankelijk en immens maatschappelijk relevant'. Echt mooie complimenten. Ik had niet verwacht de prijs te mogen winnen, ik was oprecht verrast", aldus een trotse Maarten.
Ook over OpenEarth werd enthousiast gesproken. Juryvoorzitter prof. dr. ir. J.Th. Fokkema verwoorde het als volgt: "Data verzamelen is nog maar het halve werk. Het is zeker zo belangrijk de data te rubriceren en te comprimeren. Op deze manier kunnen de data gedeeld worden met vakgenoten en andere geïnteresseerden. Het verzamelen en beschikbaar stellen van onderzoeksdata door OpenEarth is van uitstekend niveau en is daarom de terechte winnaar van de Dataprijs."

INTERVIEW

Dr. ir. Mark van Koningsveld (Van Oord/TU Delft) is samen met dr. ir. Gerben de Boer (Deltares/TU Delft) initiatiefnemer van OpenEarth. Mark glundert nog steeds bij de vraag waarom hij zelf denkt dat OpenEarth heeft gewonnen. "OpenEarth wordt veel gebruikt. Partijen uit de wetenschap en het bedrijfsleven leveren bovendien actief aan. Dit heeft, denken wij, ook een rol gespeeld bij het winnen van de prijs. Vrijwel dagelijks deelt onze community data, modellen en tools met elkaar. Een uniek aspect van OpenEarth, iets wat je op deze schaal zelden bij andere data- en kennismanagementinitiatieven ziet."

Oorsprong van het idee

"PoliticalMashup is ontstaan uit onvrede over de zoekinterfaces voor de Handelingen van de Tweede Kamer." Maarten vertelt verder aan de hand van een voorbeeld: "Wilders noemde eens een minister 'knettergek'. Was de ophef die ontstond over deze uitspraak terecht? Gebruikte Wilders als eerste deze term? Of was iemand hem voor, en wanneer was dat? Deze vraag bleek vrijwel onmogelijk te beantwoorden. En dat terwijl al sinds 1848 van elk in de Kamer gesproken woord wordt aangegeven: wie het zegt, in welke hoedanigheid, en wanneer." Maarten vervolgt: "Het probleem is dat de informatie er wel is, maar slechts beschikbaar in pdf-formaat. Alleen een (redelijk ingevoerd) mens kan dit lezen. In onze PoliticalMashup-dataset kan een computer de gegevens ook begrijpen. En kunnen gebruikers dus geavanceerde zoek- en analysevragen stellen. Inmiddels zijn alle Handelingen opgeknipt in zinnen en die zinnen zijn ontleed. En wat blijkt? Wilders was niet de eerste die de term 'knettergek' gebruikte. Hij was wel de eerste die die eigenschap aan een minister toekende. Eerdere sprekers werden zelf knettergek, of stelden dat het volk ergens knettergek van werd."

Interessant voor gebruikers

Ook OpenEarth is interessant voor gebruikers. Mark: "Voor, tijdens en na het uitvoeren van waterbouwkundige projecten wordt veel data verzameld. Denk aan gegevens over bijvoorbeeld stroming, golven, weer en wind, waterkwaliteitsmetingen. Dit soort gegevens zijn van groot belang voor bijvoorbeeld het maken van projectrapportages, het optimaliseren van productieprocessen en het doen van onderzoek. Daarnaast worden veel data gegenereerd in de vorm van model-output. Het verzamelen, analyseren en visualiseren van deze gegevens kost veel tijd en vaak gebeurt er niets meer mee zodra een project is afgerond. Dat kan anders, dachten wij. Door informatie te delen, kan ieder project voortbouwen op de resultaten van voorgaande projecten. Gebruikers krijgen met OpenEarth in dezelfde tijd meer voor elkaar."

In de voetsporen van...
De Nederlandse Dataprijs, uitgereikt door 3TU.Datacentrum en DANS, geeft waardering aan onderzoekers die data bij elkaar brengen, documenteren en toegankelijk maken. In 2014 worden de Dataprijzen opnieuw uitgereikt.
Meer informatie op www.dans.knaw.nl.

Positieve reacties

De winnaars hebben veel positieve reacties op de prijs ontvangen. "Uiteraard felicitaties, zelfs van de voorzitster van het college van bestuur van de UvA", aldus Maarten. Hij vervolgt: "Als onderzoeker steek je enorm veel tijd in een goed bruikbare dataset. Dat levert eigenlijk geen 'meetbare' opbrengst op in termen van artikelen of citaties. Het winnen van de Dataprijs, en zelfs al de nominatie daarvoor, onderstreept het belang van je werk. Dat voelt goed."
Ook voor Mark en zijn collega's geeft de prijs erkenning. "Over de jaren heen hebben we veel vrije tijd gestoken in de ontwikkeling en uitwerking van onze ideeën. Het winnen van de Dataprijs geeft aan dat we de goede weg zijn ingeslagen. Het geeft de voldoening dat alle geïnvesteerde tijd iets tastbaars, de Dataprijs, heeft opgeleverd. Bovendien merk je binnen onze organisaties dat externe erkenning van organisaties als DANS en 3TU.Datacentrum een belangrijke steun in de rug betekent."

Ideeën verder verspreiden

Mark: "OpenEarth is een standaard workflow. We zijn gebaat bij het vastleggen en verspreiden van protocollen en voorbeelden. We hopen dat het prijzengeld ons verder helpt alle verzamelde ideeën verder te standaardiseren, te documenteren en breder te verspreiden. In plaats van vanaf de zijlijn van ons dagelijks projectwerk kunnen we het nu op de manier oppakken zoals wij die voor ogen hebben."
Ook Maarten heeft al een idee over de besteding van het geld. "We investeren in de ontwikkeling van de 'politieke ngram viewer', een geweldige tool om in de parlementsdata te grasduinen." Mark sluit af: "We nodigen onderzoekers in de waterbouw van harte uit om onze repositories te bezoeken. Voor veel van de vraagstukken waar je als (beginnende) onderzoeker tegenaan loopt, zijn al oplossingen beschikbaar. Met OpenEarth maak je als het ware een vliegende start. Bovendien biedt het werken binnen de OpenEarth community diverse voordelen. Er is een grote bereidheid om elkaar te helpen, om elkaars codes te verbeteren. Hierdoor kun je uiteindelijk beter werk leveren en vaak nog op een efficiëntere manier ook."

search.politicalmashup.nl
urn:nbn:nl:ui:13-3n38i9
publicwiki.deltares.nl

Dataprijs humaniora en sociale wetenschappen
PoliticalMashup
maakt grote hoeveelheden politieke data digitaal doorzoekbaar.
• Maarten Marx

Dataprijs exacte en technische wetenschappen
OpenEarth
is het alternatief voor het omgaan met data, modellen en tools in waterbouwkundige vraagstukken.
• Thijs Damsma, Gerben de Boer en Mark van Koningsveld

De Dataprijs bestaat uit €7.500, een sculptuur (zie foto) en een bon voor een geheel verzorgd diner.